

UVODNIK

Poštovani čitatelji,

Još jedna turistička sezona je iza nas. Zbrajaju se ostvareni rezultati i po ne znam koji put sriču se hvalospjevi našim turističkim uspjesima. Politički kontekst takve situacije potpuno je razumljiv. Gospodarsko stanje u zemlji je sve teže, BDP je u stalnom padu i gotovo jedino s čime se možemo pohvaliti su pozitivni rezultati ostvareni u turizmu. I zaista, slažem se da treba čestitati svim turističkim djelatnicima koji, usprkos nepovoljnijim uvjetima privređivanja u usporedbi s našim najvećim konkurentima, uspijevaju nadmašiti sami sebe.

I dok udio turizma u BDP-u Republike Hrvatske raste, sve više zabrinjava činjenica da s rastom tog udjela pada udio drugih gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj, što dugoročno postaje pogubno i za sam razvoj turizma. Naime, što je veći udio uvoznih komponenata u integriranom turističkom proizvodu, to je ekonomski doprinos turizma ukupnom gospodarskom razvoju zemlje manji. Turizam bi trebao utjecati na razvoj drugih gospodarskih grana i djelatnosti, a ne težiti monokulturnom razvoju. Turistički sustav je uvijek u kompleksnom i višedimenzionalnom okruženju i stoga je presudno razumijevanje veza koje sustav turizma ostvaruje unutar sebe, ali još više s cijelim okruženjem jer nerazumijevanje tih veza negativno utječe na ukupni gospodarski razvoj određene zemlje.

I kad smo se ponadali da će ova Vlada imati više razumijevanja za razvoj turizma od prethodnih, reforme najavljene za 2014. godinu krenule su u krivom smjeru. Podizanje poreznog opterećenja u sustavu turizma ukazuje da državna tijela još uvijek nemaju jasnu sliku o važnosti i kompleksnosti turizma za ukupni gospodarski razvoj Hrvatske. Prečeste promjene poreznog sustava ne samo da negativno utječu na postojeće gospodarske subjekte u sustavu turizma, već odbijaju i strane ulagače da se značajnije

EDITORIAL

Dear Readers,

Yet another tourism season is behind us. The revenues are being summed up and for the nth time panegyrics to Croatia's tourism outperformance are being forged. The political context of this situation is perfectly clear. The economic situation in the country is deteriorating, the GDP is in constant decline and only tourism's positive results are commendable. Indeed, I agree that all tourism workers should be congratulated for excelling themselves in spite of unfavourable business operating conditions in comparison to the competitors.

While the tourism's share in the GDP of the Republic of Croatia is growing, the fact that this growth is paralleled by a decline of other economic activities in the country may become a threat to the development of tourism itself in the long run. Namely, the greater the share of imported components in the integrated tourism product the lesser the economic contribution of tourism in the total economic development. Tourism should be the driving engine of other economic sectors instead of streaming towards monocultural development. The tourism system is always embedded in a complex multidimensional environment, which is why the understanding of the innermost connections is crucial. Even more so is the significance of the entire setting of tourism since the lack of understanding of those connections hinders the total economic development of a country.

Just when we started hoping that the new Croatian government would show more understanding for the development of tourism than the previous ones, the reforms announced for 2014 seem to be heading in the wrong direction. The raised tax burden in the tourism system indicates that the government bodies still lack a clear picture of the importance and complexities of tourism within the total economic development of Croatia. Too frequent changes in the taxation

uključuje u razvoj turizma u Hrvatskoj. Kako s druge strane postoji nedostatak vlastitih financijskih sredstava za obnovu postojećih i izgradnju novih turističkih kapaciteta, jasno je kako naš razvoj turizma zapravo stagnira.

Iako smo konačno ove godine dobili toliko dugo očekivanu strategiju razvoja turizma, ipak valja naglasiti da se pogrešno smatra kako će ta strategija omogućiti optimalan razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskog turizma. Na žalost, s obzirom da Hrvatska još uvijek nema definiranu strategiju gospodarskog razvoja, ne može se očekivati da će turizam, kao tek jedan dio ukupne gospodarske aktivnosti, moći polučiti rezultate koji se od njega očekuju. Ukoliko turizam nema jasno definiranu viziju razvoja unutar ukupnog gospodarskog sustava, ukoliko ne postoji sinergija između drugih sektora gospodarstva o kojima turizam ovisi i na čiji razvoj može pozitivno, ali i negativno utjecati, onda ne samo da se ne ostvaruje optimalni razvoj turizma, već se i cijelo gospodarstvo stihijski razvija, a turizam se tek samo „događa“.

Poštovani čitatelji, sigurna sam da će vas ipak više razveseliti sadržaji članaka u ovom broju *Acta Turistica* nego ova kolumna.

S nadom i željom da vam 2014. godina bude sretnija i uspješnija od ove koja završava s brojem 13,

Vaša,

Prof. dr. sc. Nevenka Čavlek
Glavna i odgovorna urednica

system not only have a negative impact on the existing economic entities in the tourism system, but they deter foreign investors to get more substantially involved in the development of Croatia's tourism. On the other hand, the insufficiency of own financial means for reconstruction of the existing and the development of new tourism capacities is an obvious explanation as to why tourism in Croatia is actually in stagnation.

Although this year has seen the long awaited tourism development strategy it is still important to emphasise that it is wrong to assume that this strategy will facilitate an optimal development and advancement of Croatia's tourism competitiveness. Unfortunately, since Croatia still lacks a well-defined economic development strategy, as just another segment of total economic activity tourism cannot be expected to yield the desired results. Unless tourism becomes a part of a clear vision of development within the total economic system and unless there is a synergy among all other economic sectors that tourism depends on and whose development it may influence both positively and negatively, not only is optimal development of tourism humpered but the entire economy develops erratically and tourism only "happens".

Dear readers, I trust that you will find the contents of the articles in this issue of *Acta Turistica* more cheerful than this column.

Hoping that the year 2014 is happier and more successful than this one ending in 13,

I remain yours,
Professor Nevenka Čavlek
Editor-in-Chief